

Anexa 1

RAPPAM România, Predeal, martie 2006

PARCURI NAȚIONALE ȘI NATURALE DIN ROMÂNIA¹

Dacă eforturile de creare a primelor parcuri din România datează încă din anii '70, când s-au creat primele nuclee ale unui număr de 11 parcuri naționale, realizarea efectivă a unor structuri de administrare a avut loc la sfârșitul anului 1999, când Regia Națională a Pădurilor – Romsilva a realizat structuri de administrare pentru 3 parcuri: Parcul Național Retezat, Parcul Național Piatra Craiului și Parcul Natural Vânători Neamț.

Crearea celor 3 administrații s-a realizat în cadrul celui mai mare și ambițios proiect pentru conservarea biodiversității în România, *Proiectul Managementul Conservării Biodiversității*, proiect finanțat de Banca Mondială, Guvernul României și Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

În 2006, în România există 27 de arii naturale protejate de interes național, din care: Rezervația Biosferei Delta Dunării, 13 parcuri naționale și 13 parcuri naturale.

Înființare

Majoritatea parcurilor au fost înființate prin Ordinul nr.7/1990 emis de Ministerul Apelor, Pădurilor și Mediului Înconjurător (MAPMI): Parcurile Naționale Rodna (reconfirmat ca Parcul Național Munții Rodnei prin Legea nr.5/2000), Călimani, Cheile Bicazului – Hășmaș, Piatra Craiului, Cozia, Retezat, Domogled – Valea Cernei, Semenic – Cheile Carașului și Cheile Nerei – Beușnița. Parcurile Bucegi și Apuseni au fost declarate prin acest ordin ca parcuri naționale, ele fiind reconfirmate ca parcuri naturale prin Legea nr.5/2000). Tot în anul 1990 a fost înființată și Rezervația Biosferei Delta Dunării.

Prin Legea nr.5/2000 *privind planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea III zone naturale protejate de interes național* au fost înființate Parcurile Naturale Grădiștea Muncelului – Cioclovina și Porțile de Fier și Parcul Național Munții Măcinului.

Parcul Natural Balta Mică a Brăilei a fost înființat în anul 1979 prin Decretul nr.11/1979 și reconfirmat prin Legea nr.5/2000.

Parcul Natural Vânători Neamț a fost înființat prin Ordinul nr.287/1999 (MAPPM) ca parc forestier și legiferat ca parc natural prin HG nr.230/2003 *privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora*.

Prin HG 2151/2004 au fost înființate Parcurile Naturale Munții Maramureșului, Putna Vrancea, Lunca Mureșului, Comana, Lunca Joasă a Prutului Inferior, Geoparcurile Platoul Mehedinți și Dinozaurilor Țara Hațegului și Parcul Național Buila – Vânturarița, iar Parcul Național Defileul Jiului, cel mai nou înființat, a fost declarat prin HG nr.1581/2005 *privind instituirea regimului de arie protejată pentru noi zone*.

Administrare

Rezervația Biosferei Delta Dunării se află în coordonarea directă a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor.

Regia Națională a Pădurilor – Romsilva administrează 21 de parcuri, din care 11 parcuri naționale și 10 parcuri naturale.

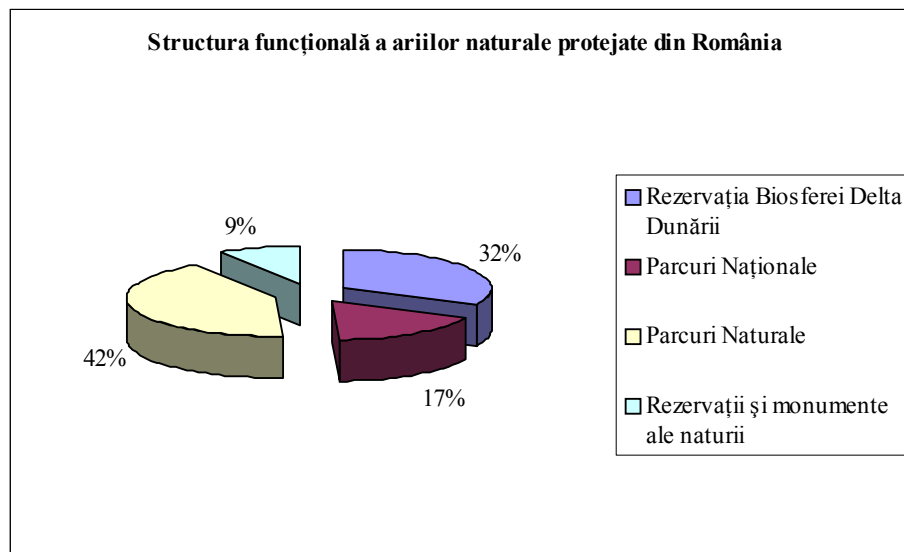
Parcul Național Ceahlău se află în administrarea Consiliului Județean Neamț;
Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior este administrat de către Agenția de Protecția Mediului Galați;
Geoparcul Platoul Mehedinți se află în administrarea Consiliului Județean Mehedinți;
Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului în administrarea Universității București.

¹ Prezentarea a fost făcută de Serviciul de Arii Protejate din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor, în luna martie 2006 la solicitarea WWF Programul Dunăre Carpați

Suprafața

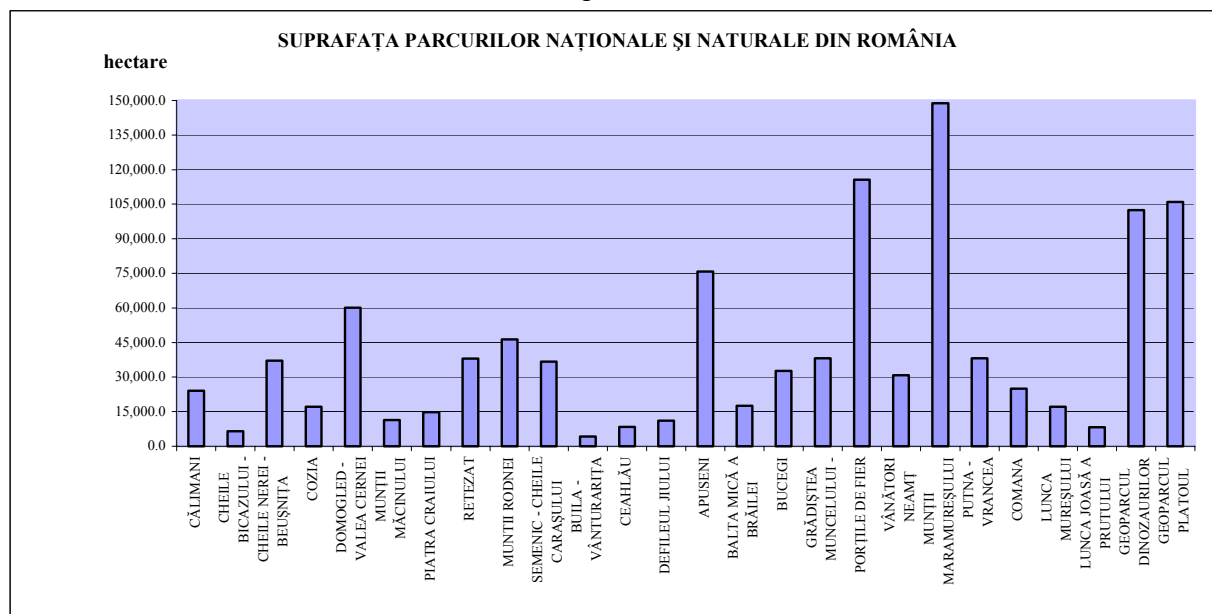
La această dată structura funcțională a ariilor naturale protejate din România arată că cea mai mare suprafață o dețin parcurile naturale cu un procent de 42%, urmată de Rezervația Biosferei Delta Dunării cu 32% (fig. nr.1).

Fig. nr.1

Astfel că, din totalul de cca. 1,6 mil. hectare de arii naturale protejate de interes național din România, majoritară este Regia Națională a Pădurilor – Romsilva care administrează 836.150 hectare, din care 296.334 ha parcuri naționale și 539.816 ha parcuri naturale și Rezervația Biosferei Delta Dunării cu 580.000 hectare (fig nr.2 și tab.nr.1).

Fig. nr.2

Personal

Conform H.G. nr.230/2003, H.G. nr.2151/2005 și H.G. nr.1581/2005 structurile de administrare ale parcurilor naționale și naturale cuprind 391 de posturi, din care 233 agenți de teren, iar Administrația Rezervației Delta Dunării are 122 de posturi. În prezent numărul persoanelor angajate este de 217 de persoane cu responsabilități exclusive în administrarea parcurilor naționale și naturale.

Componența structurilor de administrare cuprinde: director parc, șef pază, economist, responsabil cu conștientizarea publică și educație ecologică, specialist în tehnologia informației, biolog, în funcție de specificul parcului geolog și agenți de teren.

Încadrări

Parcurile naționale sunt încadrate în categoria II-IUCN (arii naturale protejate în principal pentru protecția ecosistemului și recreere);

Parcurile naturale sunt încadrate în categoria V-IUCN, inclusiv Rezervația Biosferei Delta Dunării (arii naturale protejate în principal pentru conservarea peisajului și recreere);

Acestea includ la rândul lor și rezervații științifice- categoria I-IUCN (arie protejată în primul rând în scopuri științifice); monumente ale naturii- categoria III-IUCN (arie protejată în scopul conservării unor caracteristici naturale specifice) și rezervații naturale – categoria IV-IUCN (arie protejată destinată conservării prin intervenții manageriale).

Situri RAMSAR: Parcul Natural Balta Mică a Brăilei (2000) și Rezervația Biosferei Delta Dunării (1991)

Rezervații ale Biosferei (MAB-UNESCO): Parcurile Naționale Retezat și Munții Rodnei (1979) și Rezervația Delta Dunării (1992).

Patrimoniu mondial: Rezervația Biosferei Delta Dunării (1991)

Diploma Europeană: Rezervația Biosferei Delta Dunării (2000) și Parcul Național Piatra Craiului (2006)

Obiective principale

Principalele obiective ale parcurilor naționale și naturale sunt conservarea biodiversității, a peisajului și dezvoltarea durabilă, acestea fiind deja stabilite în draftul planurilor de management a parcurilor.

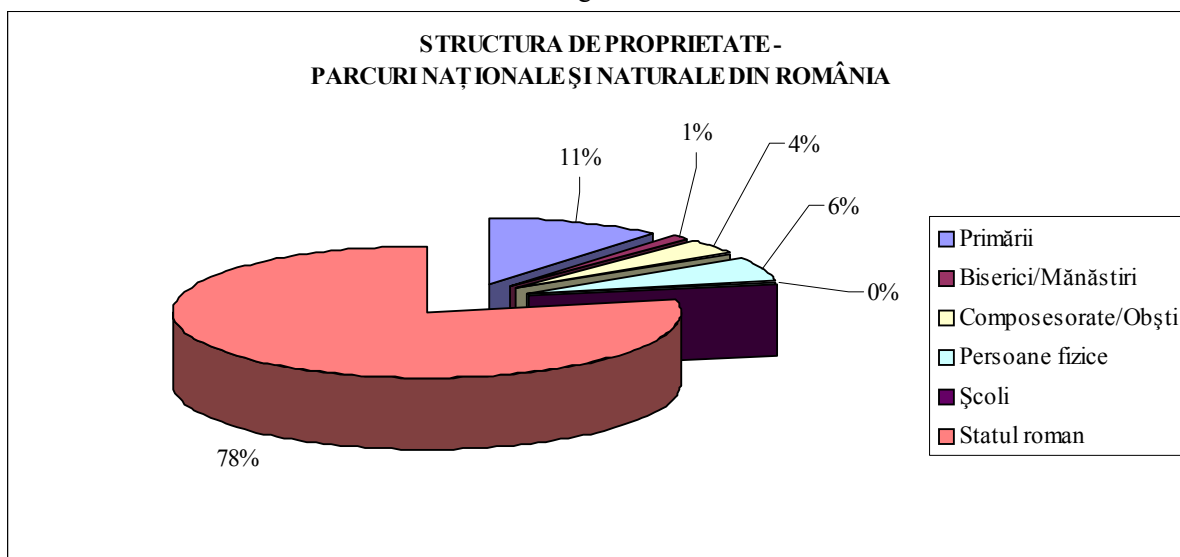
Principalele domenii de activitate:

- întocmirea planurilor de management ale parcurilor, în care sunt integrate interesele de conservare ale biodiversității cu cele de dezvoltare socio-economică ale comunităților locale din raza parcurilor, ținând cont de trăsăturile tradiționale și culturale ale zonelor respective;
- conștientizare publică și educație privind necesitatea protecției naturii și rolului ariilor naturale protejate, importanța ecoturismului în scopul dezvoltării durabile a zonei;
- promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale;
- inventarierea, monitorizarea și conservarea biodiversității;
- lucrul cu comunitățile locale;
- identificarea și utilizarea de noi surse de finanțare pe programe de conservare a naturii, care să suplinească bugetul anual astfel încât diversificarea și intensificarea activităților să contribuie la o protecție și conservare eficientă a parcurilor, dar și la prosperitatea și bunăstarea comunităților locale;
- dezvoltarea de programe de ecoturism etc;

Dreptul de proprietate și modul de folosire a terenului

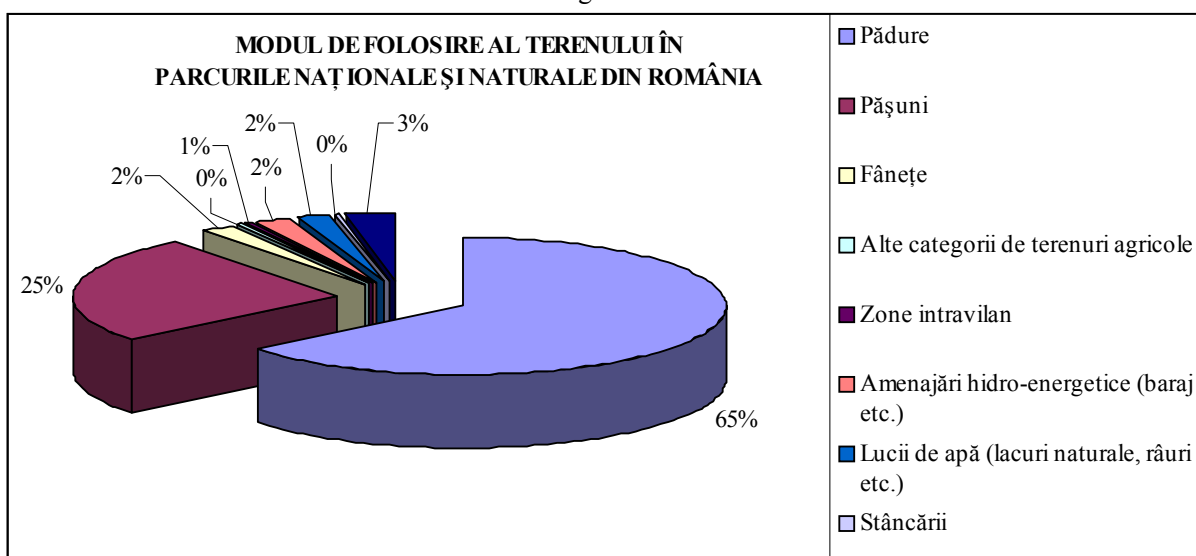
În ce privește structura de proprietate a parcurilor naționale și naturale putem preciza că predomină ca proprietar statul român cu 78%, urmat de primării cu un procent de 11%, iar restul de 11% îl dețin persoanele fizice, obștile și școlile (fig. nr.3). Rezervația Biosferei Delta Dunării deține 89% proprietatea statului și numai 11% privat. Având în vedere apariția Legii nr.247/2005 *privind proprietatea* această situație va fi cu totul alta în anul 2006, când va predomina proprietatea privată și foarte puține parcuri nu vor suferi modificări majore. Acest lucru poate deveni amenințarea numărul unu a ariilor naturale protejate dacă nu se vor lua măsuri la nivel național pentru acordarea de subvenții proprietarilor ce dețin terenuri în arii naturale protejate.

Fig. nr.3

Peste jumătate din suprafața parcurile naționale și naturale are ca mod de folosință a terenului pădurea, cu un procent de 65%, urmată de pășuni cu 25% (fig. nr.4).

Fig. nr.4

Cadru instituțional este dat de:

- Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii din cadrul Academiei Române, cu rol de îndrumare științifică și de avizare;
- Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor cu atribuții legislative, de îndrumare, control și de monitorizare a biodiversității;
- Cu rol de gestionare Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, Consiliile Județene Neamț și Mehedinți și Universitatea București.

În concluzie, precizăm că o administrare corespunzătoare a acestor arii naturale protejate, ca parcuri naționale sau naturale, nu se poate realiza fără un management și un buget adecvat, ceea ce presupune existența unui cadru legislativ corespunzător, dar și implicarea oamenilor în respectarea naturii cu care am fost înzestrați.